

A nagy évforduló küszöbén

A művelődési intézmények s köztük a könyvtárak is készülnek Vlagyimir Iljics Lenin születésének 90. évfordulójának megünneplésére. A napokban a központi könyvtárban városunk valamennyi könyvtárosa megbeszélést tartott. Itt közösen megvitatták, hogyan szervezzék ki a könyvtárakban Lenin műveiből és a Leninről szóló alkotásokból.

A tanácskozáson egyben ismertették azokat az elgondolásokat is, amelyek alapján a legjobban meg lehet szervezni a proletáridus nagy tanítómestertől szóló megemlékezéseket.

Az ünnepi előkészületekben természetesen a központi könyvtár jár az élen. Most állítják össze a Lenin műveiből és a Lenin emberiség nagyságát, helytállóságát és egész életútját meglehetősen röviden, de átfogóan, a kortársak, harcosai és visszatekintéseiből rendezett szemléletes és tanulságos kiállítást.

Tegnap délután, a Teba gyár klubjának előcsarnokában könyvtárlátogatás nyílt meg Vlagyimir Iljics Leninnek, a proletáridus nagy vezetőjének műveiből. A gyár dolgozói nagy érdeklődéssel tekintették meg a kiállítást. Ez a rendezvény is hozzájárul a dolgozókat ahhoz, hogy teljesebb képet alkossanak maguknak a nagy Lenin életéről munkásságáról.

Húsz fővárosi vállalat választott az RMP III. kongresszusa tiszteletére indított szocialista versenyfelhívásra

Vállalták hogy az idén terven felül 34.917.000 lej takarítanak meg és 28.497.000 lej jövedelmet érnek el

A fővárosi gyárak és üzemek munkásai, mesterei, technikusai és mérnökei lelkesen fogadták a 19 hazai üzem felhívását az RMP III. kongresszusa tiszteletére indított szocialista versenyre. A felhívásra válaszolva 20 fővárosi üzem munkaközössége a vállalatokban rendezett lelkes gyűléseken vállalta, hogy eddigi sikereit jó minőségű termékek minél kisebb önköltséggel való előállítására révén fejlessze tovább a szocialista meg nagyobb mértékben elősegíti hazánk gazdasági megújulását és felvirágzását.

A munkásoknak és a munkaközösségeknek a belső tartalékok feltárására vonatkozó javaslati nyomán a vállalatokban hatékony intézkedéseket állapítottak meg a nyersanyag, segédanyag, üzemanyag és energia fajtálagos fogyasztásának csökkentésére, a gépesítések, gépek és berendezések kihasználási mutatószámának növelésére, a termelőkapacitás ésszerű kihasználására és a munka jobb megszervezésére. A versenyfelhívásnak a sajtóban való megjelenését követő széleskörű megbeszélések nyomán a fenti vállalatok FELAJÁNLOTTÁK, HOGY 1960-BAN ÖSSZESEN 34.917.000 LEJ TAKARÍTSÁK MEG AZ ÖNKÖLTSÉGBŐL ÉS 28.497.000 LEJ NYERÉSGÉT ÉRNEK EL AZ 1960. ÉVI TERVELŐIRÁNYZATON FELÜL.

Rajonszerte vetik a kukoricát

A SZENTPÁLI

kollektív gazdaságban már napok óta vetik a kukoricát. Ezt a fontos munkát a gazdaság, valamint a kürtől géppálmás vetőgéppel végzik. A szentpáliai az előirányzott 222 hektárból már 127 hektáron elvetették a kukoricát.

A gazdaságban a kukorica vetéssel párhuzamosan halad a buza acatolása is. Ezt a fontos munkát mintegy 200-250 hektáron végezték el.

AZ IRATOSI

kollektív gazdaságban 18 vetőgép végzi a kukorica vetését. Április 15-ig 200 hektáron került földbe a mag. A kollektív gazdaság fogatosai nagy figyelmet fordítanak arra, hogy idejében és jó minőségű munkát végezzenek. A gazdaságban a kukorica vetése mellett a tagok egy része az öntözéses konyhakert, valamint a dohányföld talajának előkészítésével foglalkozik.

A FAKERTI

kollektív gazdaságban április 14-én kezdtek meg a kukorica vetését. Az első nap 30 hektáron került földbe a mag, 15-én már 9 gép végezte a vetést, 14-én és 15-én a gazdaságban 180, illetve 200 munkás megkezdte a kukorica első kapálását. Ugyanakkor hozzáálltak a kalászos gabonák acatolásához is.

A SZENTMARTONI

kollektív gazdaságban 13 vetőgéppel láttak hozzá a kukorica vetéséhez. Az első nap folyamán - 14-én - 80 hektárt vetettek. Ebben a gazdaságban 1960-ban 360 hektáron termes-

tenek kukoricát. Ma, április 16-án a gazdaságban is megkezdik a kukorica első kapálását.

sát. Befejezték a 34 hektár szőlő nyitását, karózást és kötözését is.

Aki mindig keresi az újat

Nézem ezt a magas, keskeny arcú, szőllán fiatal embert, Maus Miklóst, itt a Fierarului gyárban, a zakatoló csaknem dübörgő gépek között. Sajátban cigarettát füstölög, tekintetét le nem veszi a gépről, az önműködő présről, amely jémszalagból aprózza a bulozár-alkatrészeket.

A párttitkár irányított ide, hozzá, ehhez a kereső, kutató emberhez, hogy megtudjam tőle, miért szereti gépet, munkáját.

Felteszem az első kérdést és a válasz csendesen hangzik, szinte a szájmogásból kell következtetnem a szavak értelmére: — Minden munkának meg van a maga szépsége — mondja és megigazítja sapkáját. — Persze keresni kell, meg kell találni.

— Kezdetben — vallja magáról — évekig csak azért dolgoztam, mert hát az embernek dolgoznia kell. Mindig kedvem volt a feladatokhoz, de igazán csak akkor szerettem meg a munkát, amikor javítani, módosítani, tökéletesíteni kezdtem ezt az öreg gépet.

A villanymotorral kezdődött. Felszerelték a gépet a motort, de a munka utoljára sem változott. Bántot-

ta, hogy egyesek megjegyzéseket tesznek, mert úgy teremt a gép, mint husz évvel ezelőtt, olyan lassan. És akkor elkezdtem gondolkodni, tanácsot kél a mestertől, a kommuniktáktól, mert látta, hogy azok önzetlennel segítik a munkásembert. És megkezdtem az elgondolás, amely az alkotó-cselekvés kezdetét jelentette. Módosítottam az áttételt s így, ha vékonyabb az anyag, gyorsabban, ha vastagabb, lassabban dolgozik a gép — de mindenképpen nagyobb sebességgel, mint azelőtt.

A jobb, tökéletesebb felé való törekvés láza kerítette hatalmába. Most már az alkotás szenvedélye fut, az dildandó tenni-akarás sarkallja, valami eddig nem ismert erő lendíti előre képezeletét — az új keresése tulajdonságává vált.

S az első javaslatot követve a második, a harmadik s legutóbb, néhány héttel ezelőtt a megalkarítások növelésére vonatkozó javaslatát talán már a huszadik.

Mig mesél, a gép szünet nélkül ontja a kész alkatrészt. S ő Maus Miklós be-

Szigyártó István, esztergályos, Mol Stefan minőségellenőr és Puiu Pavel a Ranghet gyár fogaskerékosztályán gyártott alkatrészek minőségét ellenőrzik. A fogtárolást mikrométerrel, a peremeket pedig tolómérővel mérik.

Valamennyi munkahelyen kiterjesztik a kölcsönös segítségnyújtás kezdeményezését, ideértve a leghaladabb munkamódszerek, a korszerű műszaki eljárások alkalmazását és a kölcsönös támogatást. Így töreksenek arra, hogy a szocialista versenyben minél többen kerüljenek az élenjárók közé.

Az esztergálap gyártók vállalkása

A Ranghet gyár dolgozó, annak érdekében, hogy új típusú nagytermelési sebességgel és korszerű műszaki színvonalu

széd közben is figyel a munkát. Talán tíz évvel ezelőtt is így nézte a gépet és most mégis másként látja. Sokmindent másként lát, a gyártást, az egész életét is.

Most a kölcsönös segítségnyújtás módszerének alkalmazását kezdeményezte, elsőnek a gyárban. Egy távoli rokona a

(Folytatása a 2-ik oldalon)

Husz-harminc tonna szén havonta

A CFR fűtőházhoz mellékvágányon haladnak a mozdonyok. Fűtővel jelzik érkezésüket, fűtővel indulnak a hosszabb-rövidebb távokra. S bent az egyik irodában, ahol a nyilvántartásokat vezetik, már készülnek a félhavi kimutatások.

Mit is mondanak ezek? Találomra felcsapjuk az egyik dosszié fedelét s egy nevet jegyünk ki belőle, történetesen Curticean Aurel nevet, aki a 230.120 rendszámú mozdonyt vezeti. Hosszu távon jár: Arad — Tövis között röpti az expresszt.

De okosan „röpti”. A kimutatásokból kitaláljuk, hogy hónapról-hónapra nagymennyiségű szén takarít meg. Legutóbb 22 tonnát írtak a számlájára. Volt olyan hónap is, amikor rekordteljesítményt ért el: 29,5 tonnát.

„Jól gazdálkodik” vélekednek róla többen. S ebben a gazdálkodásban benne foglaltatik az is, hogy évek óta jó módszereket alkalmaz. Lunyin és Papavin könyvei szinte elmaradhatatlan utitársai. De ezen kívül úgy vigyáz minden grammra, minden kilóra, mintha a sajátját fűtené.

A román-indonéziai közös nyilatkozat aláírásának ünnepsége

A Román Népköztársaság Minisztertanácsán csütörtök délután ünnepélyes keretek között aláírták a dr. Szukarno indonéziai köztársasági elnök látogatása alkalmával kiadott román-indonéziai közös nyilatkozatot, a két ország közötti tudományos és műszaki együttműködés egyezményét és kulturális együttműködési egyezményt.

Dr. Szukarno, az Indonéziai Köztársaság elnöke romániai látogatása alkalmából kiadott román-indonéziai közös nyilatkozatot román részről Ion Gheorghe Maurer, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnöke, Indonéziai részről pedig dr. Szukarno, az Indonéziai Köztársaság elnöke írta alá.

A Román Népköztársaság és az Indonéziai Köztársaság tudományos és műszaki együttműködésére vonatkozó egyezményt román részről Gherasim Popa, a Minisztertanács alelnöke, Indonéziai részről pedig dr. Szuharto népi-iparfejlesztésiügyi miniszter írta alá.

A két ország kulturális együttműködési egyezményét a Román Népköztársaság részéről Avram Bunaciu külügyminiszter, az Indonéziai Köztársaság részéről pedig dr. Szuharto népi-iparfejlesztésiügyi miniszter írta alá.

Az ünnepségen jelen voltak: Chivu Stoica, a Minisztertanács elnöke, Gheorghe Gheorghiu-Dej, a Nagy Nemzetgyűlés

Elnökségének tagja, az RMP KB első titkára, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăres, Petre Borilă, Alexandru Drăghici, Mogorós Sándor, Dumitru Colui, Leontin Sălăjan hadseregparancsnok, Stefan Voitec, Anton Moiseanu, Mihail Ralea, Gheorghe Stoica, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének titkára, Ilie Murgulescu oktatás- és művelődésiügyi miniszter, valamint más miniszterek, Pavel Silard, a Román Népköztársaság dszakarati követe.

Indonézia részéről jelen voltak: dr. Tamzil, az elnöki kabinet igazgatója, Adam Malik rendkívüli megbízott nagykövet és a Szukarno elnök kíséretében levő más személyiségek.

Román-indonéziai közös nyilatkozat

dr. Szukarno indonéziai köztársasági elnöknek a Román Népköztársaságban tett látogatása alkalmából

Ion Gheorghe Maurernek, a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnökének és Chivu Stoicának, a Román Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének meghívására dr. Szukarno, az Indonéziai Köztársaság elnöke és miniszterelnöke 1960 április 11 és 14 között hivatalos látogatást tett a Román Népköztársaságban.

Szukarno elnököt a látogatáson elkísérte dr. Szuharto külügyminiszter, dr. Szuharto népi-iparfejlesztésiügyi miniszter, dr. Tamzil, az elnöki kabinet igazgatója, Adam Malik rendkívüli megbízott nagykövet, valamint több más indonéziai személyiség.

A Román Népköztársaságban Szukarno elnök és a kíséretében levő magasrangú indonéziai vendégek ellátogattak bukaresti és Ploesti tartományi művelési, tudományos és társadalmi intézményekbe.

A főváros és a többi meglátogatott helység lakossága meleg fogadtatásban részesítette Szukarno elnököt és a többi magasrangú indonéziai személyiséget, kifejezve a román népek az indonéziai nép iránt érzett őszinte baráti érzelmét.

A látogatás idején megbeszélések voltak a Román Népköztársaság és az Indonéziai Köztársaság államvezetői között. A megbeszéléseken részt vettek:

A Román Népköztársaság részéről: Ion Gheorghe Maurer, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnöke, Chivu Stoica, a Minisztertanács elnöke, Gheorghe Gheorghiu-Dej, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének tagja, Avram Bunaciu külügyminiszter, Ilie Murgulescu oktatás- és művelődésiügyi miniszter és Pavel Silard, a Román Népköztársaság dszakarati követe.

Az Indonéziai Köztársaság részéről: dr. Szukarno elnök és miniszterelnök, dr. Szuharto külügyminiszter, dr. Szuharto népi-iparfejlesztésiügyi miniszter, dr. Tamzil, az elnöki kabinet igazgatója és Adam Malik rendkívüli megbízott nagykövet.

A teljes kölcsönös megértés szellemében lezajlott tárgyalásokon megvitatották a két ország kapcsolatát, véleményeserést folytattak a jelenlegi nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről.

(Folytatása a 3-ik oldalon).

Állandóan javul a minőség

A Teba gyár munkaközössége az utóbbi időben fokozott figyelmet fordít a gyártmányok minőségének állandó javítására. A fonodában például az utóbbi időben 2,8 százalékkal csökkent a B minőségi osztályba sorolt fonal mennyisége, természetesen az A minőségi osztály javára. Ugyanez a helyzet tapasztalható a gyár gyönyörűdájában is, ahol lényegesen javult az A-osztályba sorolható fonal minősége.

A szövedésben is szembetűnő ez az igyekezet. A legmagasabb, a különleges osztályba sorolható anyagok mennyiségénél az előirányzott 17 százalék helyett 17,75 százalékot értek el, míg az első minőségi osztályra előirányzott 78 százalék helyett 78,08 százalékot valósítottak meg.

Egy piros téglá...

Csattogtassa öt világrész felé, hogy ebben az országban a párt vezetésével, a magasba egy igaz társadalom emelkedett.

Nevelésnapok

Erről a tégláról van szó. S e „tégla” elkészítésére a napokban ült össze az ország. Először a Scinteia hársábján jelent meg vastag cimbutéklal a hír: a téglavárat felhívása a harmadik pártkongresszus tiszteletére. A rádió szava, távirőgépek papírszalagjai, távbeszélők züm-mögése a lelkesedés hullámhosszán szántotta keresztül-kasul az országot. S ma már két szóban lüktet: kongresszusai verseny.

Műhelyek, részlegek zakatolásában, íróasztalok sima felületén egy egész ország e „tégla” árát számolja. Menynyit vállaljunk, mit vállaljunk? S ennek a vállalkásnak méltónak kell lennie e tel-emelkedett, házaját forrón szerető néphez — a munkásosztályhoz, mely a dolgozó parasztsággal összeforrott szövetségben, ellenállhatatlan lendülettel tüllepi az építés tervszírsírt, tervezett határait.

A kongresszusai verseny egy piros téglát jelent a bástyafalon. A magasság, melyen a pártvezette nép áll, szédítő ugyan, de e nép, mely százados szenvedések, megáláztatás, kínok, s végül, de nem utolsó sorban kemény harcok árán jutott ide fel — nem szé üli le onnan. Biztosan fogja a betonból épült korlátokat, ura a magasság-

nak, melyből még tovább, még magasabbra vezet az út.

S lám, még el sem illtek a hír-hullámok, még nem csilapodott le e nagy hír hatása s máris számol az ország. Két kis hír, az egyik a December 30, a másik a Ranghet gyárból újabb tervben felüli megalkarításokról „beszél”. Összegeben határozták meg, „ennyit és ennyit ajánlunk fel pártunk harmadik kongresszusa tiszteletére”.

S jönnek mások is, a jelentések, a betű szántotta sorok. A merész számok sok-szor megdupla, vagy ha úgy tetszik, ámuló felkiáltásra nyitják az ajkakat. „Mi ennyit adunk a téglára...”

S vajon mennyi az az ennyi? Milliók? Nem, milliárdok! Sulyos, terhes milliárdok, melyekből egy nagy jelkés téglá s sok ezer, sokszáz ezer építő téglá jut az építőtelepekre, nagy iskolákra, kulturházakra, tömbházakra. Ebből az összegből, amelyet országosan felajánlanak, teljesebb lesz az ország. Emeletek nőnek a magasba.

S nem is olyan soká valahol új gyárat avatnak. Új iskolában szőli meg a tiszperet jelző csengő. Egy felvonó elindult a hatodik emeletre. Tavaly még üres telek volt, most hat emelet felett rajta. Egy kislány ti-pogve mászik fel a második emeletre. Az első útja lesz, melyet gyalogosan tesz meg. Egy végzett orvos az új rendelő zarámba illeszti be a kulcsot és...

És az új élet bástyáján is ott lesz az a téglá.

Az az egy piros téglá — a milliárdokból...

Beszédményi Soltán

Irodalmi figyelő

Aurel Mihale: Félelmes éjszakák

A második világháború okozta mély emberi szenvedésről a fasisztákkal szembeni hősiességéről a hazai irodalomban számtalan nagyszerű regény, színmű és novella született. Ide tartozik Aurel Mihale Félelmes éjszakák című novelláskötete is, mely méltán számíthat sikerre az olvasók között.

A kötet hét novellája a második világháború különböző frontszakaszainak mozzanatait ábrázolja a 1944 augusztus előtti végbemért frontmozgásokat, az előretört szovjet hadsereg elől menekülő, elemeire bomlott antoneszkus hadsereget, katonák lelkiállapotát, akik megelégedtek a négyéves vérontást a hazajelő önzönleked. Hiteles annak a folyamlatnak ábrázolása is, mely a zömében nincstelen paraszt és munkáskatonák tudatában végbemegy, akik már a Don-kanyarban kezdtek rádobbanni a szovjetellenes háború igazgatlanságára, hogy uraként s a náciért véreznék egy rablóháborúban, egy olyan ország ellen, ahol a munkásság s a parasztság maga intézi sorsa irányítását. Minél közelebb dűbörög a megvert antoneszkus hadsereg mögött a szovjet katonák tankoszlopa, annál inkább nő a román katonákban az elkéséredés

A kürtösi kollektív gazdaságban tápköcsökbe ültették át a korai paradicsompalántákat. A tapasztaltak részvevői a tápköcsök összetétele és készítése iránt érdeklődnek.

Tegnap
nőstánkból

124.000 lej értékű
terven felüli meg-
takarítás

A Dimitrov gyár fémszabá-
szati részlegének munkaközös-
ségi messzemenően foglalkoz-
tatja a belső tartalékok feltárá-
sának és hasznosításának kér-
dése. Eppen ezért a részleg
dolgozói a pártalapszervezet
irányításával arra törekedtek,
hogy mind ésszerűbben szervez-
zék meg a munkát, állandóan
erősítsék a munkalegyetemet.

Ez azt eredményezte, hogy
első negyedévi tervelőirányzatu-
kat nem csak teljesítették, hanem
tul is szárnyalják azt. Ugyan-
akkor terven felül 124.000 lej
értékű megtakarítást értek el. E
megvalósításra büszke a rész-
leg valamennyi dolgozója. Az
előtér eredmények megvalósí-
tásában a kommunizmus szemé-
lyes példamutatással jártak az
elő.

Kovács András
Serényen dolgoznak

A Dimitrov gyár szerelődé-
ben több termelési brigád dol-
gozik. Valamennyi részvevő a
szocialista versenyben. Leikes,
kitartó és szorgalmas munká-
juk eredményeként a termelési
brigádok mind kimagaslóbb
megvalósításokat értek el. Ez-
ideig az Augusztus 23 elneve-
zésű brigád, amelynek Rosu
Pavel a vezetője — jár az élen.
A brigád tagjai szorgalmas
munkájukkal kiérdemelték a
részleg munkaközösségének el-
ismerését.

Említsük még, hogy az
Augusztus 23 brigád tagjai
megkülönböztetett figyelmet for-
ditnak a haladékos módszerek al-
kalmazására. Ez jelentősen
hozzájárul a munkatermelé-
kenység növeléséhez és az ön-
költségi ár csökkentéséhez. A

parancsnokló urak s a náci
ellen.

Egy ilyen összecsapást örökít
meg a szerző a Találkozás cí-
mű novellájában. A németek
jegyverrel akarják kényszeríte-
ni a harcot feladó mindegy ezer
főnyi katonát arra, hogy ism-
et szembeforduljon a szovjet
hadsereggel. Ez az első ellen-
állás már kezdetét jelentette az
augusztus 23 után kibontakozó
hitler-ellenes nemzeti felszaba-
dító háborúnak.

A könyvet a nagy műgond
és az írói tisztánlátás jellemzi.
A frontok félelmes világot
drámai képekben festő Aurel
Mihale maga is végigélte a
román katonák sorsát s később
ott küzdött a Tudor Vladimirescu
hadosztályban is. Gazdag
élményanyagát úgy dolgozta
fel, hogy az olvasó ne csak a
hősiességet, az egyszerű román
katonák helytállását láthassa
a felszabadító háború folyamán,
hanem szívből meggyűlöli a
fasisztákat és azok kiszolgálóit.

A frontvonalak sorozatát a
Kőház egészíti ki. E novellá-
ban megrázó epizódok lehe-
tünk tanui. Budapest egyik
nagy bérházában a fasiszták ál-
tal beküldött román géppuskás
raj az utolsó tőlényig hősiessé-
gküz a fasiszta tulerő ellen. A
mikor a németek visszafoglal-
ják a bérházat, a raj egyetlen
életben maradt tagja az alák-
názott épületet önmaga feljelo-
dásával repíti lebegőbe.

A Dimitrov gyár levelező
örhely jelenti

brigád napl tervelőirányzatát
15 százalékkal szárnyalja tul.
Ezenkívül a minőség kifogástal-
lan. Leikes és kitartó munká-
jukért elsősorban Ancuta Petru
lakatos és Gavrilas Stefan
villanyszerelő illeti dicséret.

A közelgő május elseje tisz-
teletére a brigád tagjai fokozot-
tabb mértékben kapcsolódtak

be a szocialista versenybe.
Lgyekneznk továbbra is megta-
rtni az élenjáró brigád címet.
Ezért elhatározták, hogy alkai-
mazni fogják a kölcsönös se-
gítségnyújtás módszerét. Ily
módon kívánnak hozzájárulni a
munkássztyál nagy ünnepeinek
mélto köszöntéséhez.

Halka József

Az első orosz forradalom ide-
jén, 1906-ban láttam és hall-
gattam először Vlagyimir Il-
jics Lenint, egy pétérvári bol-
sevik érkezőjén. Egy szerű
munkás, fiatal párttag voltam.
Az érkezőket azt vitatta, hogy
pártunknak folytatni kell-e a
fegyveres harcot, vagy ideig-
lenesen vissza kell vonulni.

Jól emlékszem, hogy a szó-
nok közül többen lelkes fel-
hívást intéztek a további fegy-
veres harcra. Ezután Vlagyimir
Iljics szólalt fel. Meggyőzően
kimutatta, hogy a cári ön-
kényuralom magához tért, a
munkássztyál pedig a forra-
dalmi harc során súlyos veszte-
ségeket szenvedett s emiatt
kénytelen ideiglenesen vissza-
vonulni. Lenin sokoldaluan
elemelte az akkori helyzetet.
Szavait a forradalom elkövet-
kező győzelmébe vetett mély-
séges hit hatotta át. A V. I.
Lenin által javasolt határozat-
ot az érkezők egyhangulag
elfogadták.

Aztán hallottam Vlagyimir
Iljicsot egy négyülésen, ame-
lyet a kadetok szerveztek meg.
Sok munkás volt a nagyvöl-
sen. A szónokok arra biztatták
a jelenlevőket, hogy a közeli
választásokon, amelyeken az
Állami Dumába választanak
képviseleket — a kadetokra
szavazzanak.

Az elnök végül megadta a
szót Karpov elvtársnak. Kide-
rült, hogy Karpov elvtárs nem
más, mint Vlagyimir Iljics.
Nagyszerű beszédet mondott.
Kimutatta, a kadetok megígér-
tek ugyan, hogy a munkások
érdekeiért küzdenek, de becsap-
ják őket. Elmondotta, hogy az
ezserek, a kulákok érdekeit vé-
delmezik, a munkások pedig,
a kadetok támogatásáért
küzdve, árulást követnek el.

Az utolsó roham című novel-
la egy csehszlovákiai fasiszta
radíóállomás bevetését írja le s
egben nagyszerű művészi ké-
pet ad a szovjet és a román
katonák jegyverbarádságról is.

A szerző művészi gondolat
ábrázolja a katonák lelkiáll-
gat, ugyszintén bekegyedő és
a fasisztákkal szemben láplált
gyűlöletét. A kötet egyben szép
művészi dokumentuma az egy-
szerű emberek összetartozása-
nak, a fasiszma igájából fel-
szabadult népek barátságának.
Aurel Mihale háború ellenes
novelláskötetének megjelenése
nemcsak egyszerű irodalmi
tény, mert e mű egyben a bé-
ke megvédésére is mozgósít.

Róth Viktor

Szervezésből — elégtelen!

Az tízemi színiárszó csoport-
tok most kezdődő rajoni ver-
senyszakaszának egyik legörven-
teesebb eredménye a részve-
vők nagy száma. Soha még
ennyi műked-
velő színiárszó
csoport nem ál-
lott a bíráló
bizottság elé. A tömegek ilyen
nagyarányú részvétele a mű-
velődési munkában kétségtelen-
ül és elvitathatatlanul az egy-
re nagyobb méreteket öltő
kulturforradalom eredménye.

A versenyző csoportok ilyen
sokasága természetesen nagy-
obb feladatokat ró a ver-
seny szervezőire, irányítóira
és elsősorban a Rajoni Szak-
szervezeti Tanácsra is. Sajnos
azonban ezek egyelőre elégté-
lenre vizsgáltak a szervezés-
ből.

De nézzük csak a tényeket.
A Rajoni Szakszervezeti Tanács
kulturfelelőse kollektívájával
együtt előre elkészítette a
verseny menetének tervét.
Minden csoportot beosztottak
napra és valamelyik klubba s
erről értesítették is a szerep-
lőket. A terv szép és hasznos
dolog, de éppen a Rajoni Szak-
szervezeti Tanács illetékesei
voltak azok, akik leghamarabb
megszétkelt. Helyesebben, már
eleve körültekintés nélkül ál-
lítozták össze. Az első nap
például a Moszcsi-telepi Ille
Pintilie moziba gyűjtötte össze
az aznapra tervezett verseny
szereplőit, hogy aztán alig
másfél óra múlva kiderüljön:
a filmszínházban hét órától
vetítés kezdődik és tovább ott
versenyezni nem lehet. Erre

(Folytatás az első oldalról)

December 30 gyárban dolgozik,
elmesélte neki a módszer lé-
nyegét és ennek nyomán halá-
rozta el, hogy társait keres s
szereződés alapján segítők egy-
mást a munkában.

— Itt, az önműködő présgé-
peknél nagyszerűen lehet al-
kalmazni a módszert — ma-
gyarazza és máris számolni
kezd. — Az új abrason géphe-
helyezése, a prés beállítása ne-
gyedórát igényel. Ez idő alatt
áll a gép. Ha viszont segít a
társam, nyolc perc alatt elké-
szülünk a munkával és újra in-
dítokom a gépet. S ha két
gépnél napjában több, mint tíz-
szer 7—8 percet megtakarítunk,

Felhívta a jelenlevőket, hogy
szavazzanak a
bolsevikokra. A
nagygyűlés részvevői több íz-
ben tapsall és éljenessel sa-
biztították meg V. I. Lenin beszé-
dét.

1911 május elején a pétérvári
pártbizottság engem és még
két elvtársat Franciaországba
küldött pártiskolába, amely
Párizs mellett, Longjumeaux-
ban működött. Csaknem két
hétig vártuk, hogy az iskola
többi hallgatói megjöjjenek.
Ebben az időben folytát az
előkészületek az OSZDMP KB
tagjainak érkeztetésére, amely-
nek meg kellett vitatnia V. I.
Lenin jelentését a szociáldé-
mokrata párt taktikájáról, a
forradalmi munkásmozgalom
fellendülésének időszakában. A
jelentés téziseinek megvitatásá-
ba bevontak bennünket is, az
iskola tanulói. A tézisek a
mensevikokkal szemben nagyon
kategorikusak voltak.

Rövidesen megkezdődött a
KB tagjainak érkeztetése. Vla-
gyimir Iljics jelentésében idé-
zte Martov egyik cikkét, amely
az Iszkrában látott napvilágot.
Lenin a munkássztyál szem-
pontjából áruló jellegűnek ne-
vezte ezt a cikket. Martov er-
re felállt, kijelentette, hogy
tiltakozik az „ilyen beszéd-
modor” ellen és tüntetően el-
hagyta a gyűlést.

Vlagyimir Iljics Lenin foly-
tatta a jelentést, mintha mi-
sem történt volna. Bírálta egy-
másik menseviknek, Martov-
nak is a cikket és áruló cik-
keknek nevezte azokat. Marti-
nov szintén tiltakozott és ki-
ment a gyűlésről.

Mi érthetetlenül álltunk. A
jelentést tevő azonban nyu-
godt volt, sőt mintha felderült
volna. Vlagyimir Iljics a jelen-

Túteljesítették
feladatukat

A Vörös Traktor gyár dolgo-
zói az év első negyedében
globális termelési tervüket
110,11 százalékkal valósítot-
ták meg. Különösen a kül-
szóvíti osztályon dolgoztak
jól, ahol 84.300 felöltő és
gyermek gyapot, illetve 1300
gyapjú kötöttáruat termeltek
terven felül.

Főleg Pankovits Magda,
Morar Gheorghe, Ordugh Iona,
Meszes Margit, Zugravu
Veronica, Hoffmann József és
mások érdemelnék dicséretet,
akik állandóan túteljesítik
termelési feladatukat és
ugyanakkor kiváló minőségű
munkát végeznek.

Pancrátov Elena
levelező

Szervezésből — elégtelen!

Az tízemi színiárszó csoport-
tok most kezdődő rajoni ver-
senyszakaszának egyik legörven-
teesebb eredménye a részve-
vők nagy száma. Soha még
ennyi műked-
velő színiárszó
csoport nem ál-
lott a bíráló
bizottság elé. A tömegek ilyen
nagyarányú részvétele a mű-
velődési munkában kétségtelen-
ül és elvitathatatlanul az egy-
re nagyobb méreteket öltő
kulturforradalom eredménye.

A versenyző csoportok ilyen
sokasága természetesen nagy-
obb feladatokat ró a ver-
seny szervezőire, irányítóira
és elsősorban a Rajoni Szak-
szervezeti Tanácsra is. Sajnos
azonban ezek egyelőre elégté-
lenre vizsgáltak a szervezés-
ből.

De nézzük csak a tényeket.
A Rajoni Szakszervezeti Tanács
kulturfelelőse kollektívájával
együtt előre elkészítette a
verseny menetének tervét.
Minden csoportot beosztottak
napra és valamelyik klubba s
erről értesítették is a szerep-
lőket. A terv szép és hasznos
dolog, de éppen a Rajoni Szak-
szervezeti Tanács illetékesei
voltak azok, akik leghamarabb
megszétkelt. Helyesebben, már
eleve körültekintés nélkül ál-
lítozták össze. Az első nap
például a Moszcsi-telepi Ille
Pintilie moziba gyűjtötte össze
az aznapra tervezett verseny
szereplőit, hogy aztán alig
másfél óra múlva kiderüljön:
a filmszínházban hét órától
vetítés kezdődik és tovább ott
versenyezni nem lehet. Erre

(Folytatás az első oldalról)

December 30 gyárban dolgozik,
elmesélte neki a módszer lé-
nyegét és ennek nyomán halá-
rozta el, hogy társait keres s
szereződés alapján segítők egy-
mást a munkában.

— Itt, az önműködő présgé-
peknél nagyszerűen lehet al-
kalmazni a módszert — ma-
gyarazza és máris számolni
kezd. — Az új abrason géphe-
helyezése, a prés beállítása ne-
gyedórát igényel. Ez idő alatt
áll a gép. Ha viszont segít a
társam, nyolc perc alatt elké-
szülünk a munkával és újra in-
dítokom a gépet. S ha két
gépnél napjában több, mint tíz-
szer 7—8 percet megtakarítunk,

Felhívta a jelenlevőket, hogy
szavazzanak a
bolsevikokra. A
nagygyűlés részvevői több íz-
ben tapsall és éljenessel sa-
biztították meg V. I. Lenin beszé-
dét.

1911 május elején a pétérvári
pártbizottság engem és még
két elvtársat Franciaországba
küldött pártiskolába, amely
Párizs mellett, Longjumeaux-
ban működött. Csaknem két
hétig vártuk, hogy az iskola
többi hallgatói megjöjjenek.
Ebben az időben folytát az
előkészületek az OSZDMP KB
tagjainak érkeztetésére, amely-
nek meg kellett vitatnia V. I.
Lenin jelentését a szociáldé-
mokrata párt taktikájáról, a
forradalmi munkásmozgalom
fellendülésének időszakában. A
jelentés téziseinek megvitatásá-
ba bevontak bennünket is, az
iskola tanulói. A tézisek a
mensevikokkal szemben nagyon
kategorikusak voltak.

Rövidesen megkezdődött a
KB tagjainak érkeztetése. Vla-
gyimir Iljics jelentésében idé-
zte Martov egyik cikkét, amely
az Iszkrában látott napvilágot.
Lenin a munkássztyál szem-
pontjából áruló jellegűnek ne-
vezte ezt a cikket. Martov er-
re felállt, kijelentette, hogy
tiltakozik az „ilyen beszéd-
modor” ellen és tüntetően el-
hagyta a gyűlést.

Vlagyimir Iljics Lenin foly-
tatta a jelentést, mintha mi-
sem történt volna. Bírálta egy-
másik menseviknek, Martov-
nak is a cikket és áruló cik-
keknek nevezte azokat. Marti-
nov szintén tiltakozott és ki-
ment a gyűlésről.

Mi érthetetlenül álltunk. A
jelentést tevő azonban nyu-
godt volt, sőt mintha felderült
volna. Vlagyimir Iljics a jelen-

Sport híradó Sport híradó

Aradi csapatok ismét nehéz erőpróba előtt

Vasárnap az aradi csapatok
ismét nehéz erőpróba előtt álla-
nak. A következőkben ismertet-
jük az előkészületekről, szóló
érteléseket.

Az aradi CFR

Aradon vasárnap délután a De-
cember 30 stadionban játszik a
Progresul csapatával. A főváro-
si csapat legutóbb győzött és
ez visszaadta önbizalmát. Az
UTA viszont nagyon jól ját-
szott a Bákói Dinamo ellen és
ezúttal is a siker reményével
veheti fel a küzdelmet. Az UTA
győzelme esetén megerősítheti
helyzetét az élecsoprtban.

Beszélgünk Braun Kálmán
edzővel, aki elmondotta, hogy
híven elvelhez nem változtat
a győztes csapaton és éppen ez-
ért a következő tizenegy lép
pályára a Progresul ellen: Co-
man — Szűcs, Bakucz II, Iz-

Az UTA

A jelenlegi Pronosport szel-
vényen 5 A-osztályú mérkőzés
mellett 7 B-osztályú találkozó
sorakoztattak fel. A típpelőknék
ezúttal is igen nehéz dolguk
lesz. Megpróbálunk segítséget
nyújtani. Ime:

I. UTA—Progresul. Látszatra
nagyon könnyű itt a típpelés.
Az UTA otthonában játszik...
de a Progresul a kiesés ellen
küzd és ez rendszerint megke-
tleníti az ilyen helyzetben levő
csapatok játékeréjét. A papir-
forma szerint típpünk 1, vi-
szont az előbbiek alapján dön-
tően esélyt is adhatunk a
Progresul győztesének. Ezért
másik típpünk: X.

II. Rapid—Farul. A jobbik
csapat kétségteledni a Rapi-
t, annak ellenére, hogy jóval há-
trább van a táblázaton, mint a
Farul. Itt is 1 és X a típpünk.

Péterfi Árpád

Aki mindig keresi
az újat

(Folytatás az első oldalról)

minden gépnél legalább 10 szá-
zalékkal növekszik a gépek ki-
használási mutatószáma.

Igy gondolkozik Maus
Miklós, akit a tagjelölt-
séi idő alatt, az elvtársak —
ahogy ő mondja — segítétek
hozzá a munka szépségének
megismeréséhez. Evekkel ezelőli
lávól állt föle a kezdeménye-
zés, de az alapszervezet élenjáró
munkássá nevelte. A múlt
hónapban 140 százalékos telje-
sítet.

Es áprilisban?
— Még többet akarok elérni
— mondja.

Ime, a kommunizmusra jellem-
ző vándorsók.

Török István

Az országos szenior birkózó
bajnokság városi szakasza

Az UTA termében rendezték
meg az országos szenior birkó-
zó bajnokság városi szakaszát,
amelyen kevés induló volt. A
legjobb küzdelmet Gessner
és Orolanu szabadfogású mér-
kőzése hozta. Eredmények:

Kötőfogású birkózás
52 kiló: 1. Alexiu UVA
(Amte), ellenfél nélkül. 57 ki-
ló: 1. Bărbulescu UVA (Amte),
ellenfél nélkül. 62 kiló: 1. Săn-
doru UVA (Amte), ellenfél nélküli.
67 kiló: 1. Székely CFR, 2. Ta-
mas CFR, 3. Caplina UVA
(Amte). 73 kiló: 1. Gessner
UVA (Amte), 2. Orolanu UVA
(Amte), 3. Kefer UVA (Amte).
Nehézsúly: Voloscluc UVA (Amte),
ellenfél nélkül.

A versenyzők indultak mind
a kötött-, mind pedig a sza-
badfogású birkózásban.

Vasárnap az aradi csapatok
ismét nehéz erőpróba előtt álla-
nak. A következőkben ismertet-
jük az előkészületekről, szóló
érteléseket.

Az aradi CFR

Aradon vasárnap délután a De-
cember 30 stadionban játszik a
Progresul csapatával. A főváro-
si csapat legutóbb győzött és
ez visszaadta önbizalmát. Az
UTA viszont nagyon jól ját-
szott a Bákói Dinamo ellen és
ezúttal is a siker reményével
veheti fel a küzdelmet. Az UTA
győzelme esetén megerősítheti
helyzetét az élecsoprtban.

Beszélgünk Braun Kálmán
edzővel, aki elmondotta, hogy
híven elvelhez nem változtat
a győztes csapaton és éppen ez-
ért a következő tizenegy lép
pályára a Progresul ellen: Co-
man — Szűcs, Bakucz II, Iz-

Az UTA

A jelenlegi Pronosport szel-
vényen 5 A-osztályú mérkőzés
mellett 7 B-osztályú találkozó
sorakoztattak fel. A típpelőknék
ezúttal is igen nehéz dolguk
lesz. Megpróbálunk segítséget
nyújtani. Ime:

I. UTA—Progresul. Látszatra
nagyon könnyű itt a típpelés.
Az UTA otthonában játszik...
de a Progresul a kiesés ellen
küzd és ez rendszerint megke-
tleníti az ilyen helyzetben levő
csapatok játékeréjét. A papir-
forma szerint típpünk 1, vi-
szont az előbbiek alapján dön-
tően esélyt is adhatunk a
Progresul győztesének. Ezért
másik típpünk: X.

II. Rapid—Farul. A jobbik
csapat kétségteledni a Rapi-
t, annak ellenére, hogy jóval há-
trább van a táblázaton, mint a
Farul. Itt is 1 és X a típpünk.

Péterfi Árpád

Aki mindig keresi
az újat

(Folytatás az első oldalról)

minden gépnél legalább 10 szá-
zalékkal növekszik a gépek ki-
használási mutatószáma.

Igy gondolkozik Maus
Miklós, akit a tagjelölt-
séi idő alatt, az elvtársak —
ahogy ő mondja — segítétek
hozzá a munka szépségének
megismeréséhez. Evekkel ezelőli
lávól állt föle a kezdeménye-
zés, de az alapszervezet élenjáró
munkássá nevelte. A múlt
hónapban 140 százalékos telje-
sítet.

Es áprilisban?
— Még többet akarok elérni
— mondja.

Ime, a kommunizmusra jellem-
ző vándorsók.

Török István

Az országos szenior birkózó
bajnokság városi szakasza

Az UTA termében rendezték
meg az országos szenior birkó-
zó bajnokság városi szakaszát,
amelyen kevés induló volt. A
legjobb küzdelmet Gessner
és Orolanu szabadfogású mér-
kőzése hozta. Eredmények:

Kötőfogású birkózás
52 kiló: 1. Alexiu UVA
(Amte), ellenfél nélkül. 57 ki-
ló: 1. Bărbulescu UVA (Amte),
ellenfél nélkül. 62 kiló: 1. Săn-
doru UVA (Amte), ellenfél nélküli.
67 kiló: 1. Székely CFR, 2. Ta-
mas CFR, 3. Caplina UVA
(Amte). 73 kiló: 1. Gessner
UVA (Amte), 2. Orolanu UVA
(Amte), 3. Kefer UVA (Amte).
Nehézsúly: Voloscluc UVA (Amte),
ellenfél nélkül.

A versenyzők indultak mind
a kötött-, mind pedig a sza-
badfogású birkózásban.

Vasárnap az aradi csapatok
ismét nehéz erőpróba előtt álla-
nak. A következőkben ismertet-
jük az előkészületekről, szóló
érteléseket.

Az aradi CFR

Aradon vasárnap délután a De-
cember 30 stadionban játszik a
Progresul csapatával. A főváro-
si csapat legutóbb győzött és
ez visszaadta önbizalmát. Az
UTA viszont nagyon jól ját-
szott a Bákói Dinamo ellen és
ezúttal is a siker reményével
veheti fel a küzdelmet. Az UTA
győzelme esetén megerősítheti
helyzetét az élecsoprtban.

Beszélgünk Braun Kálmán
edzővel, aki elmondotta, hogy
híven elvelhez nem változtat
a győztes csapaton és éppen ez-
ért a következő tizenegy lép
pályára a Progresul ellen: Co-
man — Szűcs, Bakucz II, Iz-

Az UTA

A jelenlegi Pronosport szel-
vényen 5 A-osztályú mérkőzés
mellett 7 B-osztályú találkozó
sorakoztattak fel. A típpelőknék
ezúttal is igen nehéz dolguk
lesz. Megpróbálunk segítséget
nyújtani. Ime:

I. UTA—Progresul. Látszatra
nagyon könnyű itt a típpelés.
Az UTA otthonában játszik...
de a Progresul a kiesés ellen
küzd és ez rendszerint megke-
tleníti az ilyen helyzetben levő
csapatok játékeréjét. A papir-
forma szerint típpünk 1, vi-
szont az előbbiek alapján dön-
tően esélyt is adhatunk a
Progresul győztesének. Ezért
másik típpünk: X.

II. Rapid—Farul. A jobbik
csapat kétségteledni a Rapi-
t, annak ellenére, hogy jóval há-
trább van a táblázaton, mint a
Farul. Itt is 1 és X a típpünk.

Péterfi Árpád

A

„A szocialista országok rugalmas álláspontot tanusítottak az általános és fontos kérdéseinek felvetésében“

abban, hogy mindkét ország népe megelégedéssel fogadta".

A lap a továbbiakban utal arra, hogy a Szovjetunió segítségét nyújtott Törökországnak a nemzeti függetlenségért harcához, majd kiemeli: „Amikor a török nemzet élet-halál harcát folytattott, a Szovjetunió legnagyobb segítségével megerősített. Néplünk nem feledkezhet meg erről a segítségről.”

A cikkíró hangsúlyozza, meggyőződése, hogy a szovjet-török magassikló kapcsolatokat és fogadják oszlatni a bizalmatlanság felhőjét, amely a hidegháború éveiben gyümölett fel. Hruscsov ur — folytatja a lap — mindenki előtt az őszinte álláspontját bemutatót kelti.

Nem kételkedünk abban, hogy őszintén fog beszélni a szomszédos Törökország miniszter-előkelével is.

Önként hangszólózza, megfogó
zódása, hogy a szovjet-török
magassíku kapcsolatok el fog-
ják osztani a bizalmatlanság
felhőjét, amely a hidegháború
éveiben gyümellett fel. Hrus-
csov ur – folytatja a lap –
mindenkélt előtt az őszinte ál-
lamférti benyomását kelti.
Nem kételkedünk abban, hogy
őszintén fog beszélni a szom-
szédos Törökország miniszter-
elnökével is.

rázója kiemeli, hogy Menderes moszkvai látogatása kapcsán szükségessé vált, hogy Görögország külpolitikájában „helyzet objektív tanulmányozására és a dolgok nyugodt előfeltételek nélkül mérlegeléseére alapozzon.”

és elképzelhetetlen", az a lehetőségek, hogy az algériai polgárok többsége a Franciaországtól való elszakadás mellett foglaljon állást. Ebben az esetben Debré véleménye az,

**Csu En-laj megérkezett
Rangoonba**

„Azok az algeriak, akik a franciákhöz hasonlóan szabadon akarnak élni — mondotta — nem foszthatók meg attól a jogtól, hogy francia állampolgárok lehessenek Algériában, s nem is fosztjuk meg őket e joguktól. Az elszakadás tulajdonképpen felosztást jelent...”

any mond

mondotta Lucia Lara, az angol-
világi jelentőségű számunkra,
ban nem vagyunk egyedül.
münket figyelemmel kísérik
ívan állást foglalnak a gar-
és mellett, természetesen a

A találkozón az NDK-beli szövetségi tagok akartak beszélni a mezőgazdaság szocialista átalakításáról a Német Demokratikus Köztársaságban.

BUDAPESTEN április 14-
végét ért a Magyar Népköztársaság

Dr. Szukarno

Dobi István és Szukarno be-
szédet mondtak.

[illegible]

színház (szombat, vasárnap):
Enekel a feleségem, TEBA üze-
mi filmszínház: Mindennapi
szállítmány.

ső alelnökei. Jelen voltak a Budapesti akkreditált diplomáciai képviselők vezetői és tagjai. A magyar főváros sok tizezer-

nyí dolgozója szívélyesen köszöntötte dr. Szukarnót, Indonézia elnökét és a kíséretében levő személyeket.

Dobi István és Szukarno be-
szédet mondtak.

KÖZLEMENYEK

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara és
Vezényel: Jan Hugo K
karvezető: Paul Parade
közreműködik: Marjola R

enekkara szombaton, április 16-án este 8 órakor a Kulturpalota nagytermében tartja az évad XXIX. szimfonikus hangversenyt.

Műsoron: Oláh Tibor: Csátata; Chopin: e-moll zongoraverseny; Beethoven: V. szimfonia

A hét filmjei

A tartományi mozivállalat közli filmszínházaink alábbi műsorát: DÓZSA GYÖRGY filmszínház: A peonok lázadása Szombaton, április 16-án este 8 órakor: Titanic-Vasárnap, április 17-én, után 4 órakor: Titanic-Vasárnap, április 18-án este 8 órakor: Fingert

sa, N. BALCESCU filmszinház: Nem volt hiába, HERBAK JÁNOS filmszinház: Az öllábu bárány, I. L. CARAGIALE

filmszínház: Százezer márkáért. IFJUSÁGI filmszínház: Csibészek, PROGRESUL filmszínház (Ujrad): Vörös falevelek. SOLIDARITATEA film-

VIGJÁTEK 3 FELVONÁSSAL
STUDIOKINO

(Mosóczi-telep): A nap hőse.
DECEMBER 30 üze mi filr-
színház (szombat, vasárnap):
Enekel a feleségem, TEBA üze
mi filr-
NICU ANTONIU • LUCIA GORGEA • ELENA
BODI • EREMIUS • OLIMPIA DIDI • SCU
ELENA DRĂGOI • MISU DRĂGOI • STEFANIA GORGEAN
VASILE VARGANCI • GEORGE DIDI • SCU • ION
NEGOESCU • MANDUC • NICU MIHAIL • MIRCEA
GHERDAN • VIOLETA DANCEA • EMILIA DIMA •
• TRODOR CARAGEA •
D. I. AL. MANDUC

ERŐS-ARRÓL

ERŐS-ARRÓL

Meteorhullás és űrhajózás

Rendkívüli jelentőségű megfigyeléseket végeztek csehszlovák tudósok 1959 tavaszán Pribram közelében: első ízben sikerült egyidejűleg két helyről, forgó diafotográfus-fényképezőgépek segítségével lefényképezni egy meteorhullás teljes folyamát, s ugyanakkor megállapítani a másodpercenként 21 kilométeres sebességgel mozgó meteorit felmelegedését az atmoszférikus súrlódás következtében.

Az ilyen módon nyert adatok igen fontosak az űrhajózás szempontjából is, amennyiben következtetéseket tesznek lehetősége a világűrben visszatérő testek sorsára vonatkozólag.

A meteorhullást követően lefényképeztek egy meteorit szilánkjait, ezeket, valamint a szilánkok által megtett ut mértani rekonstrukciójának alapján Zde-

nek Čepelch, a fizikai-matematikai tudományok kandidátusa megállapította, hogy a földre jutott kozmikus anyag sulya összesen 9,38 kilo volt. Čepelch számításait beigazolta az a körülmény, hogy a számítások befejezése után az egyik meteoritot sikerült megtalálni mindössze 12 méter távolságra a számítások után megállapított ponttól.

A mérések alapján kiszámították, hogy a meteorit kezdeti sulya 6,6 tonna volt s ebből, a légkörön való áthaladás után mindössze 0,14 százalék került a Földre.

A csehszlovák tudósok kiszámították, hogy ha a meteorit helyett egy hasonló anyagból álló űrhajó hatolt volna be, ugyanolyan hajlásszögű pályán a Föld légkörébe, tekintettel an-

nak alacsonyabb sebességére (11,2 kilométer másodpercenként a meteorit 21 km másodpercenkénti sebessége helyett), az űrhajó anyagának körülbelül háromnegyed része elpárolgott volna a súrlódás következtében, vagyis csupán egynegyed része érkezett volna a Föld felszínére.

Mindezek a megállapítások konkrét lehetőséget biztosítanak a légkörbe való visszatérésnél fellépő hőhatások kiszámítására és olyan módszerek kidolgozására, amelyek segítségével le lehet majd fékezni a Földre visszatérő űrhajók repülését.

„Sugáréhes” növények

A szovjet tudósok kutatásai szerint a moha- és zuzmóélel „sugáréhesek”. Tízszáz annyi radioaktív anyagot vonnak ki a talajból és raktároznak el magukban, mint a magasabb fejlettségű növények, amit az ember táplálék szempontjából természet.

A mohakélek és zuzmók radioaktivitási szükséglete a tudomány rejtelmének egyike. A szakemberek ugyanis megfigyelték, hogy a radioaktív sugárzás volt az egyik döntő tényező, amely az évmilliók alatt elősegítette a fejlődést, a kezdetleges és egyszerű élőlények a maiakig.

Hogyan lehetséges, hogy éppen a legelső növények éltek túl a radioaktív sugárzásnak az örökösödésre gyakorolt káros hatásait? A több millió éves kőzetleletek tanulása szerint ugyanis éppen a zuzmók és a mohák nem változtak évmilliók óta.

Új nyomás- és szövésminták

Miclea Ioan levelezők a mi nap beszámolt arról, hogy a December 30 gyárban az utóbbi időben sok új szövés- és nyomásmintát készítettek. Szinte már természetessé vált, hogy új szövés- vagy nyomásminták

tervezésekor első sorban a vásárlókönnyű izlését, kérését, tartják szem előtt. Legalább is arra vallanak az újabb készült minta-kollekciók és az ezer számra utnak indított textilanyag végek.

A mintagyűjteményben kutatva kiderült, hogy az új szövés- és legyeként a nyomásminták változatosság, izlések. A mintarajzoló a legutóbb 239 új rajzot készítettek a Natalia, Rodica, Florela, olandina és más anyagok nyomásmintáinak felírásához, változatossá tétele. Ezek nagy része még ez év első felében gyártásra kerül. Ebből körülbelül 50 minta — mintegy 400 különböző színösszeállításban — a nyári kollekcióba tartozik. A Natalia anya-

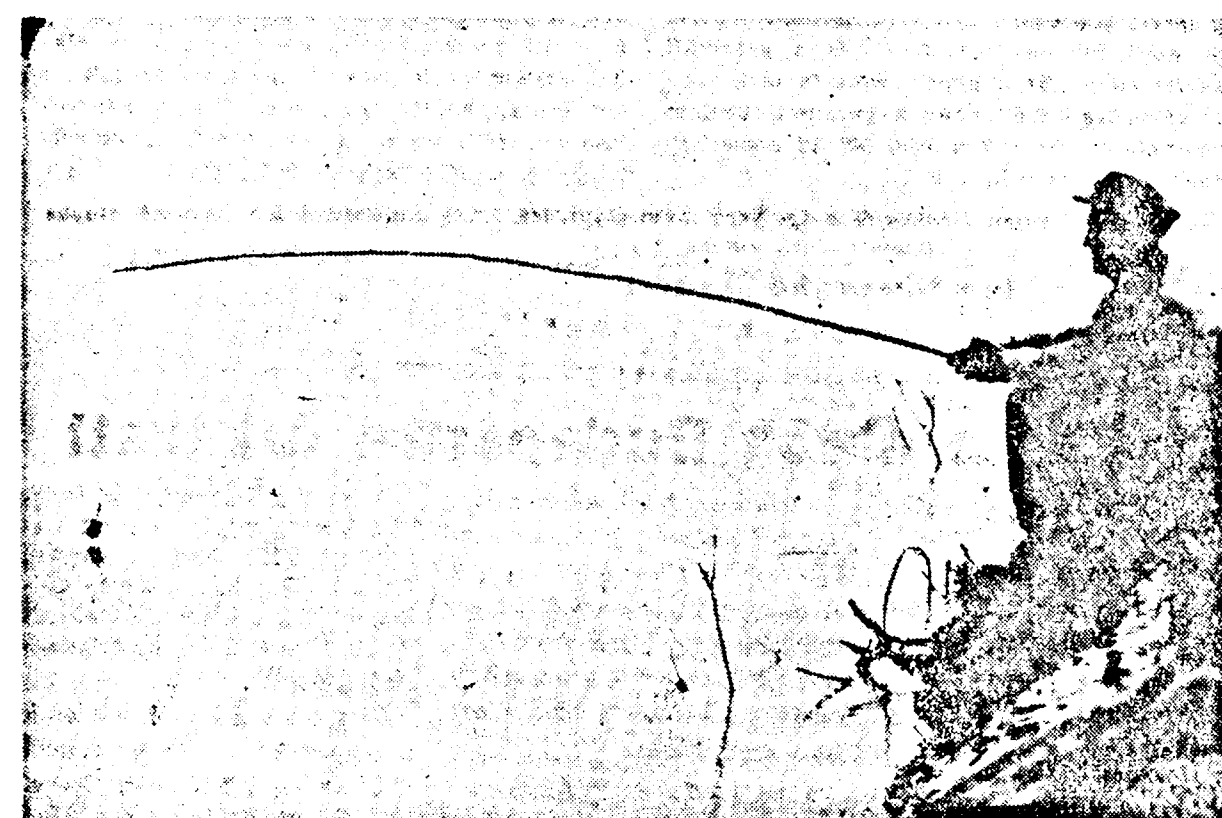
got például 5 új mintával gazdagították. A Rodicát 6, a Florelát 8, a Marinát 6, az olandinát pedig 4 új mintával frissítették fel, amelyek a legkülönbözőbb színösszeállításban kerülnek forgalomba.

Az új szövés- és szövés- mintákért elismerés illeti a mintatervező, valamint a Krea-ció osztály egész munkaközösségét, névszerint: Biró László, Turcan Irinat, Hranicky Ibo-lyát és másokat, akik fáradságtalanul gazdagítják a textil- anyagok választékát.

Aluminium forrasztás ultrahang segítségével

Az aluminiumot nem lehet ónnal forrasztani, mint a rézet vagy a vasat. A levegővel érintkező aluminium fém felülete, ugyanis a pillanatok tört része alatt oxidálódik, s a keletkező oxidréteg megakadályozza az ón tapadását.

A tapasztalat szerint azonban, ha a forrasztópálcát ultrahang segítségével összekapcsolva, az aluminium felületére kerülő megolvadt ónceppelében erős kavitáció keletkezik, amely eltávolítja az oxidréteget. Ennek következtében az ón éppúgy tapad az aluminiumhoz, mint a rézhez vagy más fémekhez.

A türelem halat „Jerem”

A nézők döntése szerint

Nemrég ünnepély zajlott le Moszkvában. J. de la Grandville, Franciaország ideiglenes ügyvivője átnyújtotta a „Gyözelem” nagydíjat Tatjana Szamojlovanak, a Szállnak a darvak főszereplőjének. A nagydíjat a legjobb filmszínésznek vagy filmrendezőnek a francia közönség szavazatai alapján ítélte oda minden évben. A közvéleménykutatást két folyóirat: a Cinéma és a Film Français, valamint a Figaro című napilap végzi. Nem ez az első díj, amit a Szállnak a darvak kapott. A XI. cannesi filmszínházi elnyerte a legmagasabb kitüntetést, az „Arany pálmát”. Tatjana Szamojlovát pedig díszoklevéllel jutalmazták. A tehetséges színésznő most a Mi újság Keleten? című szovjet-francia filmben kapott szerepet. (A Szovjetunió folyóirataiból)

A képen T. Szamojlova és M. Kalatozov a nagydíj átvételekor

Animai útjegyzetek

Kétszáz méterre tengerszint alatt

A kosár halk szisszenéssel megindult a föld mélye felé. Percekig zuhant imbolygva a sötét aknában, melynek nedves falai halványan verik vissza lámpánk tancoló fényét. Kellemetlen érzés telapszik mellünkbe, fülünkbe mintha láthatatlan kezek tömöködnének vattacsomókat.

— Oda se neki — mondja kísérőnk, Bogdan Dumitru bánya-mérnök —, a légnyomás-tól van. Majd elmúlik...

Nyolevan-száz méterenként tárnányilások mentén suhan el a felvonó kosara. Ilyenkor éles fény csapódik szemünkbe, majd ismét sötétbe borul

II.

minden. A kosár a hetedik szinten áll meg nagyot zökkenve. Innen már gyalog folytatjuk utunkat a feltételek felé. Széles folyosón haladunk előre. Léptünk zaját elemészti a gumicsizma vastag talpa, meg a tárna két oldalát és tetjét borító duccolás. Keskeny sín-pár között vezet az út. Fejünk felett, baloldalt, deréknyi vastagságú vezeték nyomul a bánya mélyébe s benne hűsége utitársként követ mindenütt a sűrített levegő. Kétszáz-háromszáz méterenként bányafából ácsolt ajtók maradnak mögöttünk.

— A levegő elosztását szabályozzák — magyarázza utitársunk.

Kivilágított transzformátor telepre hívja fel figyelmünket: — Villamosítjuk a bányát. Ez a telep látja majd el megfelelő feszültségű villanyárammal a feltételeket. Arról van szó ugyanis, hogy energiatároló több hegyen áramot használunk majd sűrített levegő helyett. Ez gazdaságosabb. Elméletileg nyolcszor olcsóbb, mint a sűrített levegő, gyakorlatilag itt Aninán még ennél is jelentősebb megtakarítást eredményez, mivel a mély aknáknál következtében jelentős a sűrített levegő-vesztés.

Megtekintjük a transzformátor telepet, majd tovább folytatjuk utunkat. A tárna egyhangúságát hosszú ideig semmi sem zavarja. Végül jobbra, a központi járatnál jóval sülkebb folyosó vezet a feltételek. Itt már csak meggörnyedve haladhatunk előre. Az út mindössze néhány percig tart s máris elérünk az egyik frontfeltételhez. Sácálus Vasile brigádvezető várja és Ropotan Gheorghe segédvájár dolgozik itt.

— Jösszerecsé! — köszöntünk a bányászokra, akik éppen azzal foglalatkoskodnak, hogy a feltételt alátámasztják. Ez is azt bizonyítja, hogy az animai bányában szigorúan tiszteletben tartják a bányabiztonsági rendelkezéseket, amely szerint minden méter után tovább kell duccolni a feltételt. A bányászok kíváncsián tekintenek ránk, szénportól fekete képükből csupán csillogó szemük és hófehér fogoruk válik ki. A mérnök megnyugtató bennünket, hogy mi is hasonlóan feketék vagyunk.

Lassan indul a beszélgetés. De aztán belemelegszünk. Sácálus elvtárs elmondja, hogy ezen a napon hetvenöt csille, vagyis „huszonöt hont” — a hogy itt a nagyobb pályako-

csikat nevezik — szénét kilát felszínre a brigád délelőtti „sült”-ben dolgozó öt tagja.

Szó szót követ, megtudjuk, hogy Sácálus elvtárs 1946 óta dolgozik a bányában, Zsilvölgyben — Aninóban — kezdte a szakmát s aztán került ide a bányászi szénkitermelési vállalatához. Büszkén meséli, hogy edesapja is vájár volt, harminc esztendőig dolgozott az aninószal bányában.

Közben elkészülnek a duccolás és Sácálus Vasile kéze veszi a fejtőkálapácsot, Ropotan Gheorghe pedig a lapátot. Felbug a pickhammer, omlik a szén a feltételt alá helyezett vaslemezre. Így könnyebb a lapátolás. A kálapácsot tartó vájár izmos teste szinte megfeszül, s így magasabbnak, erőteljesebbnek tűnik. Most igen hasonló ahhoz a szoborhoz, amely a bányászváros központjában lévő téren vonja magára a járókelők figyelmét. Lehajlunk és egy darabka frissen feltett szénét vesszünk kézbe. Még meleg. A szénnek az a tulajdonsága, hogy ha levegővel kerül kapcsolatba, felmelegszik, energiát fejleszt.

— Mi arra kényszerítjük a szénét — szólal meg mellettünk váratlanul Bogdan Dumitru mérnök, mintha gondolatmenetünket akarná kiegészíteni —, hogy energiájának túlnyomó részét Resicán, a ko-

hók városában bocsássák ki.

— Nagy szükség van a mi szénünkre — mondja a vájár, mert ilyen nincs több az országban, de egész Közép-Európában sincs. Hőereje meghaladja a 7500 kilokalóriát, ez pedig ritkaság.

Telnek-múlnak a percek, gyarapszik a szén a csillében. Tovább kell folytatnunk utunkat.

Bucsat veszünk a vájároktól és visszafordulunk az uton, amelyen idejöttünk. Mögöttünk mind halkabbá válik a fejtőkálapács szakadozott robaja, míg végül egészen elmerül a bánya feneketlen mély csendjében. Fáradtak vagyunk, letelepszünk hát pihenni a járatban felhalmozott bányafára. Itt bontakozik ki előttünk egy tartalmas, felfelé ívelő emberi sors, mert nálunk, a mi házámban, az arra érdemes, öntudatos, tehetséges emberek sorsa mindig felfelé ível.

Hogyan lettem bányamérnök? — Ismétli a kérdést Bogdan Dumitru, majd mesélni kezd.

Néhány évvel ezelőtt még Temesváron dolgozott a nyomdai vállalatnál. Tördelő volt. Munkatársai, a vállalat vezetésége szorgalma jutalmaként munkásgégetemre „javasolta, majd ennek elvégzése után a bukaresti Bányaispári

Intézet egyik fakultására került. 1956-ban végezte el az egyetemet. Amikor a mérnöki diplomát a kezébe adták, arra kérte az egyetem vezetését, hogy helyezték vissza szülőföldjére, a Bánságba. Így került Aninára, ahol — miként munkatársaitól megtudtuk — mindenki tiszteli, becsüli. A kommunizmus bevezetésével a bánya pártvezetésének bírójába, majd később a városi pártbizottságba, a bánya vezetésége pedig az egyik fontos részleg irányítását bízta rá.

Dihéjban „ennyi” az egész — ahogy Bogdan elvtárs mondja. Emögött az „ennyi” mögött azonban sok minden rejlik, elsősorban a párt, népi demokratikus rendszertől káderpolitikájának lényege, amelynek célkitűzése: arra a munkahelyre állítani minden dolgozó embert, ahol tehetséget, képességeit legjobban kifejtheti szocialista hazánk fejlődésének szolgálatában, a közösség érdekében.

Felkerekedünk. A bányaóhoz nem szokott látogató már szinte a járatok és tárnák valóságos labirintusának képzelettel a megtett utat, vezetőnk azonban oly magabiztosan halad elől, mintha jól ismert városrészt utcait róna. S közben szüntelenül magyaráz. Mindezt megmutat, amit látni érdemes. Szavai nyomán formát ölt képzeletünkben az animai bánya fejlődése. Megértjük: az

a tény, hogy ma már sikerült kiküszöbölni a bányaüzem-csőtlenéseket, annak a szeretetteljes gondoskodásnak köszönhető, amelyel pártunk és kormányunk a bányák színtelen műszaki fejlesztését, korszerűsítését biztosítja. Alig akad tárna, ahol ne lenne valamű új. De erről talán később...

Időközben ugyanis szűk vājathoz érkezünk, mely az egyik kamrafeltételhez vezet. Ebben folytatjuk utunkat. Itt, a meredeken lejtő járaton első háton csuszva törhetünk előre. Jobb kezünkkel bányász-lámpánkat vonsozjuk magunk után, a ballal pedig a duccolásba kapaszkodunk, miközben gumicsizmánk sarkával a járatfalába ékel pallokat támogatjuk ki. Nekünk, laikusoknak, akik csak most ismerkedünk a bányával, úgy tűnik, mintha a felettünk lévő hétésszáz egynéhány méternyi vastag földréteg a mi vállainkra, mellünkbe nehezedne, a bányászok azonban mindezen csak mosolyognak.

— Na, lesz holnap izomlázi! — Ez a pont, ahol most járunk, mintegy kétszáz méterrel tengerszint alatt van már, s mi mind lejjebb, lejjebb haladunk a bánya nyolcadik, legmélyebb szintje felé...

Kása János
Farkas István